

Herijking Beroepskolom en Beroepsprofiel

Vernieuwde bouwstenen voor de fysiotherapie

In 2019 is gestart met het herijken van de Beroepskolom en het Beroepsprofiel Fysiotherapeut, een groot en intensief project waar tal van mensen binnen en buiten de fysiotherapie bij betrokken zijn geweest. De twee documenten zijn inmiddels gereed en zullen op de ALV van 9 juni worden voorgelegd aan de KNGF-leden. Hoe zag het herzieningsproces eruit en waarom zijn deze twee documenten van belang? Drie betrokkenen aan het woord.

Tekst: Brenda van Dam

Eind 2018 is door de ALV het Visiedocument *Vertrouwen in Beweging* vastgesteld, waarin de ambities voor het vak fysiotherapie en de rol van fysiotherapeut voor de periode 2020-2025 zijn verwoord. "Om deze ambities te kunnen verwezenlijken, waren onder andere de Beroepskolom en het Beroepsprofiel Fysiotherapeut (zie kader) aan herziening toe", vertelt Wilma Hooijman, senior beleidsmedewerker bij de afdeling Kwaliteitsbeleid van het KNGF en projectleider herziening Beroepskolom. Net als het Visiedocument is dit herijkingstraject begeleid door strategie- en innovatiebureau BeBright. Hooijman: "Het is een omvangrijk traject geweest. Bij de herziening van beide documenten zijn veel gremia betrokken. We wilden namelijk niet alleen een eindproduct neerleggen. Daarom hebben we steeds ideeën, conceptversies en schetsen voorgelegd en daar feedback op gevraagd. Dit is een goed proces geweest, want zo hebben we de documenten echt samen vormgegeven."

**Wilma Hooijman:
'Bij de herziening van
beide documenten
zijn veel gremia
betrokken'**

Een eerste stap

Wat was de eerste stap in het proces? Hooijman: "We hebben eerst interviews gehouden, onder andere met de beroepsinhoudelijke verenigingen, met de Commissie van advies beroepsprofielen en met de schrijvers van vorige beroepsprofielen. Wat moet er herzien worden? Waar moeten we op letten? Met de kennis van nu, wat zou je anders doen? Dat heeft ons echt enorm geholpen. Tegelijkertijd hebben we ons georiënteerd bij andere beroepsgroepen, zoals artsen en verloskundigen. Het Beroepsprofiel van de verloskunde vonden wij bijvoorbeeld erg helder." Op basis van al deze informatie zijn de contouren van de Beroepskolom en het Beroepsprofiel geschetst.

Themabijeenkomsten

Tussen najaar 2019 en januari 2021 zijn vijf themabijeenkomsten gehouden. In deze bijeenkomsten – eerst fysiek, later digitaal – is gediscussieerd over het beroep van de fysiotherapeut en het vakgebied fysiotherapie, en zijn concepten voorgelegd. Per bijeenkomst waren er 20 tot 25 deelnemers, afgevaardigd vanuit verschillende gremia (zie kader). De themabijeenkomsten waren deels plenair, deels in subgroepen, alle gremia gemengd. "In het begin was het even zoeken wat er in de Beroepskolom en wat in het Beroepsprofiel moest komen", vertelt Hooijman, "maar het werden snel vruchtbare bijeenkomsten naarmate we hier met elkaar een beter beeld van kregen. Iedereen was goed voorbereid, er werd constructieve feedback gegeven en er was respect voor elkaars standpunt. Iedereen wilde gewoon een goede en complete beroepskolom en -profiel."

De concepten en discussiepunten werden ook besproken tijdens twee KNGF Community-bijeenkomsten. "Daar kregen we andere mensen aan tafel", vertelt Hooijman. "Er was een bredere vertegenwoordiging van het werkveld aanwezig, maar ook zorgverzekeraars en andere beroepsgroepen, enorm leuk! Zij keken met een frisse blik en gaven nuttige feedback. Heel waardevol."

Professionele en maatschappelijke ontwikkelingen

John Verhoef, lector Eigen Regie bij Fysiotherapie en Bewegezorg aan Hogeschool Leiden, heeft vanaf het begin over beide documenten meegedacht en kritisch meegelezen. “De Beroepskolom geeft aan wat het beroep fysiotherapeut is en welke mogelijkheden fysiotherapeuten hebben om zich breed te ontwikkelen als ze de basisopleiding afgerond hebben. En hoe je als beroepsgroep toekomstbestendig een toevoeging aan de bestaande zorg kunt bieden. Dat is eigenlijk de kern van de Beroepskolom.”

Verhoef is bij alle themabijeenkomsten geweest. “Ik heb de indruk dat heel veel partijen gehoord zijn, binnen en ook buiten onze beroepsgroep. Dat is belangrijk, want zo’n beroepsprofiel bijvoorbeeld is een document dat ook door buitenstaanders begrepen moet kunnen worden. Wij kunnen veel meer dan mensen gemiddeld genomen van een fysiotherapeut verwachten. Wij kunnen een volwaardig onderdeel zijn van een integrale aanpak in de toekomst, maar dat moeten we dan wel goed op papier zetten. Ik denk dat daar nu aan voldaan is.”

Verschillen met vorige Beroepsprofiel

Maarten Schmitt is lector Bewegen naar gezondheid aan de Hogeschool Rotterdam en een van de auteurs van het Beroepsprofiel. Hij schreef eerder mee aan het beroepsprofiel uit 2014. Er zijn grote verschillen in het schrijfproces, vertelt hij. “Deze keer zijn we gestart vanuit *Vertrouwen in Beweging*. Een hoop voorwerk met betrekking tot visievorming was al gedaan en veel input was al opgehaald. Dat was een uitstekend uitgangspunt. Schmitt vertelt dat de auteursgroep zich deze keer veel meer heeft laten voeden door andere betrokkenen. “De vorige keer zaten we meer in een bubbel, nu hadden we als groep ogen en oren naar buiten toe. Vanuit verschillende leerstoelen en lectoraten werd bijvoorbeeld meegedacht over onderwerpen als zelfmanagementondersteuning of het onderscheid tussen hands-on en hands-off fysiotherapie. Dat was heel plezierig werken en was erg zinvol en helpend. We hebben dit keer ook veel gebruikgemaakt van rapporten van de overheid over ontwikkelingen binnen de maatschappelijke gezondheidszorg. We sluiten nu uitdrukkelijk aan bij overheidsbeleid en bij sociaal maatschappelijke ontwikkelingen.”

Punt van discussie

Natuurlijk waren er discussiepunten. “En dat is maar goed ook”, zegt Verhoef, “want daardoor krijg je het alleen maar scherper. Voor de Beroepskolom was het onderscheid tussen bachelor- en masterniveau belangrijk. Daar is wel discussie over geweest.” Schmitt: “Wij hebben het vakgebied en het indicatiegebied van fysiotherapie beschreven, wat een fysiotherapeut is en wat hij doet. We hebben er in het beroepsprofiel uitdrukkelijk voor gekozen om uit te gaan van de beginnende beroepsbeoefenaar.”

Een ander dilemma: er zijn veel ontwikkelingen in de maatschappelijke gezondheidszorg. Moest de beschrijving van het vakgebied over de huidige of over de toekomstige situatie gaan? Schmitt: “Als we te ver voor de troepen uit zouden lopen, zouden we te ver weg komen van de werkelijkheid. Daar hebben we een compromis over gesloten. Verder hebben we uitvoerig gediscussieerd over preventie en de rol van de fysiotherapeut bij leefstijlbevordering.” En dan is er de rol van zorgtechnologie. “Die hebben we nadrukkelijk in het document beschreven. Die ontwikkeling gaat zo snel dat dit binnen enkele jaren gemeengoed is in de fysiotherapie.”

Na de ALV

Als de Beroepskolom en het Beroepsprofiel Fysiotherapeut worden aangenomen op de komende ALV, kan een implementatietraject van start gaan. Het nieuwe Beroepsprofiel fungeert allereerst als basis voor het opleidingscompetentieprofiel van de fysiotherapieopleidingen in Nederland. Het SROF zal het bestaande landelijke opleidingsprofiel voor de bacheloropleidingen aanpassen, zodat toetreders tot de fysiotherapie volgens het nieuwe beroepsprofiel zullen worden opgeleid. Samen met de beroepsinhoudelijke verenigingen zal het KNGF nog een traject doorlopen om ook de overige beroepsprofielen, onder andere die van de verbijzonderingen, aan te passen.

**John Verhoef:
‘Wij kunnen
veel meer dan
mensen gemiddeld
genomen van een
fysiotherapeut
verwachten’**

**Maarten Schmitt:
‘We sluiten nu
uitdrukkelijk aan
bij overheidsbeleid
en bij sociaal
maatschappelijke
ontwikkelingen’**

Betrokken gremia gedurende het hele traject:

- Afvaardiging vanuit het werkveld
- Bacheloropleidingen en Masteropleidingen
- Beroepsinhoudelijke verenigingen
- Het Wetenschappelijk College Fysiotherapie
- Lectoren en hoogleraren
- De Ethiekcommissie van het KNGF

Eerst meer lezen?

Wil jij voordat jij op 9 juni as. je stem uitbrengt graag meer weten over de Beroepskolom en het Beroepsprofiel Fysiotherapeut?

Scan dan de QR-code hiernaast om naar de tekst van de beide documenten te gaan.

De Beroepskolom en het Beroepsprofiel Fysiotherapeut vallen onder de beroepsstandaarden van de fysiotherapie en vormen daarmee ook een basis voor een kwaliteitsregister, voor de accreditatie en de bij- en nascholing. Hooijman: “De kolom en het profiel zijn eigenlijk een soort fundamentele bouwstenen; de basis van de fysiotherapie. Als je ze leest, zul je veel herkennen. Als er discussies komen, val je steeds weer terug op deze documenten. Hoe hebben we dit nou bedoeld? Wat hebben we erover afgesproken? Dat vind je in de Beroepskolom en het Beroepsprofiel.”

In het kort

BEROEPSKOLOM

De herijkte Beroepskolom geeft fysiotherapeuten, opleidingen, patiënten, andere zorgprofessionals en stakeholders inzicht in:

- het beroep van de fysiotherapeut;
- de gebieden waarin de fysiotherapeut werkzaam kan zijn;
- de daarbij horende opleidingen en de mogelijkheden van professionele ontwikkeling.

De Beroepskolom vormt de basis voor het Beroepsprofiel en is onderdeel van de standaard van het beroep fysiotherapeut.

Auteurs: interne projectgroep KNGF met ondersteuning van externe onderwijskundige

BEROEPSPROFIEL

Het Beroepsprofiel Fysiotherapeut geeft fysiotherapeuten, patiënten, opleidingen, andere zorgprofessionals, wetenschappers, beleidsmakers en andere stakeholders inzicht in:

- ontwikkelingen in de samenleving en zorg die belangrijk zijn voor en binnen de fysiotherapie;
- het vakgebied van de fysiotherapie;
- de rollen van de fysiotherapeut;
- zowel de competenties van de fysiotherapeut als de kenmerken waar de fysiotherapeut direct na afstuderen aan voldoet.

Auteurs: Bert Mutsaers, Theo Ruitenbeek, Maarten Schmitt, Cindy Veenhof en Femke Driehuis (namens het KNGF)

